

Sygn. akt VIII C 629/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lipca 2021 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Asesor sądowy Justyna Stelmach

Protokolant: stażysta Magdalena Badyłak

po rozpoznaniu w dniu 13 lipca 2021 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko V. Z.

o zapłatę 35.971,20 zł

- zasądza od pozwanego V. Z. na rzecz Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 34.373,77 (trzydzieści cztery tysiące trzysta siedemdziesiąt trzy złote siedemdziesiąt siedem groszy) wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP rocznie, nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnymi za opóźnienie od kwoty 33.323,80 zł (trzydzieści trzy tysiące trzysta dwadzieścia trzy złote osiemdziesiąt groszy) od dnia 24 października 2019 roku do dnia zapłaty;
- oddala powództwo w pozostałej części;
- zasądza od pozwanego V. Z. na rzecz Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 2.623,38 zł (dwa tysiące sześćset dwadzieścia trzy złote trzydzieści osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;
- ustala i przyznaje wynagrodzenie w kwocie 800 (osiemset) złotych dla kuratora w osobie E. Ł. z zaliczki uiszczonej przez powoda w dniu 9 grudnia 2020 roku.

Sygn. akt VIII C 629/20

UZASADNIENIE

W dniu 25 października 2019 roku powód Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wytoczył przeciwko pozwanemu V. Z. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zapłatę kwoty 35.971,20 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP w skali roku, nie więcej niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie, liczonymi od kwoty 33.323,80 zł od dnia 24 października 2019 roku do dnia zapłaty, ponadto wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód podniósł, że żądanie pozwu znajduje swoje źródło w zawartej z pozwanym w dniu 11 września 2018 roku umowie pożyczki nr (...), na podstawie której powód udzielił pozwanemu pożyczki w łącznej kwocie 42.063,44 zł, zaś pozwany zobowiązał się do spłaty pożyczki zgodnie z warunkami umowy. Pozwany nie dokonywał regularnych wpłat na poczet zobowiązania z tytułu przedmiotowej umowy, co doprowadziło do powstania zadłużenia przeterminowanego. Powód pismem z dnia 2 maja 2019 roku wezwał pozwanego do spłaty zadłużenia. Wobec

niewywiązania się powoda z ciążącego na nim obowiązku spłaty zobowiązania powód w dniu 14 czerwca 2019 roku skierował do pozwanego wypowiedzenie umowy. Wierzytelność stała się wymagalna z dniem 7 sierpnia 2019 roku.

Powód wskazał, że na żądanie pozwu składają się następujące kwoty: 33.323,80 zł – z tytułu należności głównej, 1.892,80 zł – z tytułu odsetek umownych naliczonych od należności głównej za okres od dnia 25 stycznia 2019 roku do dnia 6 sierpnia 2019 roku, 745,60 zł – z tytułu odsetek przeterminowanych naliczonych od należności głównej za okres od dnia 26 lutego 2019 roku do dnia 23 października 2019 roku oraz dalsze odsetki za opóźnienie (przeterminowane), obliczane według zmiennej stopy procentowej zgodnie z postanowieniami umowy od kwoty należności głównej od dnia 24 października 2019 roku do dnia zapłaty w wysokości czterokrotności stopy procentowej kredytu lombardowego NBP w wysokości 10 %, nie więcej niż w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie.

(pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym k. 4-6)

Postanowieniem z dnia 3 grudnia 2019 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do rozpoznania tutejszemu Sądowi.

(postanowienie k. 7)

W uzupełnieniu pozwu powód podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie.

(pismo k. 11-13)

Pismem z dnia 29 maja 2020 roku powód doprecyzował sposób naliczenia odsetek wskazując, że zgodnie z postanowieniami umowy w przypadku braku spłaty kredytu lub jego raty w umownym terminie płatności, niespłacona należność z tego tytułu stawała się należnością wymagalną, która do czasu spłaty oprocentowana była według stopy procentowej dla zadłużenia przeterminowanego. Odsetki od kwoty do wypłaty na podstawie umowy naliczane były za każdy dzień od salda zadłużenia i płatne razem z miesięcznymi spłatami raty kapitałowej w terminie określonym w umowie przy założeniu, że miesiąc liczy 30 dni a rok 360 dni. W związku z powyższym czasookres naliczania dat zarówno odsetek umownych jak i przeterminowanych może obejmować ten sam okres, jednakże nie powiększają one kapitału, a tym samym nie są kapitalizowane.

(pismo k. 62-65)

Postanowieniem z dnia 21 grudnia 2020 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi ustanowił dla pozwanego V. Z., którego miejsce pobytu nie jest znane kuratora w osobie pracownika Sądu Rejonowego dla Łódź-Widzewa w Łodzi VIII Wydziału Cywilnego E. Ł..

(postanowienie k. 101)

W odpowiedzi na pozew, kurator ustanowiony dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego, wniósł o oddalenie powództwa w całości, podnosząc zarzut przedawnienia dochodzonego roszczenia, nadto wniósł o przyznanie wynagrodzenia za czynności kuratora podjęte w niniejszej sprawie.

(odpowiedź na pozew k. 130-131)

Replikując na powyższe powód podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie. Odnosząc się do podniesionego przez kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego zarzutu przedawnienia wskazał, iż zarzut jest chybiony bowiem wypowiedzenie umowy nastąpiło ze skutkiem na dzień 7 sierpnia 2019 roku, najstarsza niespłacona rata datowana jest na 24 lutego 2019 roku, zaś pozew został wniesiony do Sądu w dniu 25 października 2019 roku, zatem termin przedawnienia nie upłynął.

(pismo k. 147-149)

Na rozprawach w dniu 28 lipca 2020 roku i w dniu 13 lipca 2021 roku nikt się nie stawił.

(protokoły rozprawy k. 80, 162)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany V. Z. w dniu 11 września 2018 roku zawarł z powodem umowę pożyczki nr (...), na mocy której bank udzielił mu pożyczki w kwocie 42.063,44 zł. Na koszty związane z umową, finansowane z kwoty pożyczki, złożyły się: prowizja – 3.597 zł oraz składka za ubezpieczenie – 8.466,44 zł. Przyznaną kwotę wraz z odsetkami umownymi w wysokości 13.476,03 zł pozwany zobowiązał się zwrócić w 84 równych ratach w wysokości po 655,40 za wyjątkiem ostatniej raty wyrównującej, do 25 dnia każdego miesiąca. Wysokość raty wyrównującej miała zostać wysłana na adres korespondencyjny pożyczkobiorcy z wyprzedzeniem w wyciągu miesięcznym. W przypadku braku spłaty zobowiązań w ustalonym terminie niespłacona kwota pożyczki traktowana była jako zadłużenie przeterminowane, od którego bank był uprawniony naliczać odsetki w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP, nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie. Pożyczkodawca obciążał rachunek wskazany w umowie do wysokości wszystkich należnych mu kwot w terminie ich wymagalności z tytułu udzielonej pożyczki. Pożyczkobiorca zobowiązał się zapewnić na rachunku służącym do obsługi pożyczki należne pożyczkodawcy kwoty raty spłaty udzielonej pożyczki najpóźniej w dniu poprzedzającym termin ich wymagalności. Zgodnie z postanowieniami umowy Spłata pożyczki następowała poprzez obciążanie przez powoda rachunku wskazanego w umowie wyłącznie do wysokości wolnych środków. Całkowita kwota pożyczki stanowiąca podstawę oprocentowania wynosiła 42.063,44 zł (30.000 zł kwota udzielonej pożyczki do wypłaty, 8.466,44 zł kwota ubezpieczenia, 3.597 zł prowizja). Nominalne oprocentowanie pożyczki wynosiło 7,99% i uwzględniało fakt obniżenia oprocentowania o 1 p.p. w związku z deklaracją pożyczkobiorcy o przelewaniu środków pieniężnych z tytułu przelewu wynagrodzenia za pracę pozwanego na jego rachunek bankowy co najmniej 1.600 zł W przypadku niespełnienia ww. warunków bank od następnego miesiąca po miesiącu w którym warunek nie został spełniony podwyższył oprocentowanie o 1 p.p. stąd też od listopada 2018 roku nominalne roczne oprocentowanie pożyczki wynosiło 8.99%, nie więcej niż odsetki maksymalne.

Odsetki od kwoty do wypłaty naliczane były za każdy dzień od salda zadłużenia i płatne razem z miesięcznymi spłatami raty kapitałowej w terminie określonym w umowie. Odsetki od zadłużenia przeterminowanego były naliczane według rocznej spłaty procentowej określonej w cenniku.

W przypadku braku spłaty zobowiązań w ustalonym terminie powód, nie wcześniej niż 5 dnia od wystąpienia zadłużenia przeterminowanego, miał prawo podjąć czynności monitujące w okresie od dnia wystąpienia zadłużenia przeterminowanego do dnia jego spłaty.

W przypadku spłaty zobowiązań w ustalonym terminie począwszy od dnia następnego niespłacona kwota pożyczki traktowana była jak zadłużenie przeterminowane z oprocentowaniem dla tego rodzaju zadłużenia. Koszty zobowiązań były rozliczane na następującej kolejności: koszty sądowe poniesione przez bank, prowizje i opłaty banku, odsetki od zadłużenia przeterminowanego, odsetki umowne od zadłużenia nieprzeterminowanego, kapitał. W przypadku braku płatności przez kredytobiorcę w terminach umownych pełnych rat kredytu za co najmniej dwa okresy płatności, kredytodawca mógł wypowiedzieć umowę kredytu po uprzednim wezwaniu kredytobiorcy do zapłaty zaległych rat lub ich części w terminie 7 dni od otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy. Termin wypowiedzenia wynosił 30 dni.

(umowa z załącznikami k. 14-16)

Z uwagi na fakt, iż pozwany zaprzestał spłaty zadłużenia, powód pismem z dnia 2 maja 2019 roku wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 2.035,97 zł w terminie 14 dni roboczych od dnia doręczenia wezwania, na którą na dzień sporządzenia pisma składały się następujące kwoty: 1.128,35 zł tytułem wymagalnej należności kapitałowej oraz 907,62 zł tytułem wymagalnych należności odsetkowych (umownych i przeterminowanych). Nadto poinformował pozwanego

o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia oraz że brak zapłaty spowoduje wypowiedzenie przedmiotowej umowy.

(pismo k.18, potwierdzenie nadania k. 19)

Powód pismem z dnia 14 czerwca 2019 roku wypowiedział przedmiotową umowę pożyczki z zachowaniem terminu wypowiedzenia 30 dni liczonego od daty doręczenia wypowiedzenia i wezwał pozwanego do spłaty całości zadłużenia. Według stanu na dzień sporządzenia pisma zadłużenie z tytułu przedmiotowej umowy wynosiło 42.108 zł, w tym zadłużenie przeterminowane 2.728,62 zł.

(wypowiedzenia k. 20, potwierdzenie nadania k. 21)

W wyciągu z ksiąg bankowych z dnia 24 października 2019 roku powód wskazał, że na wymagalne zadłużenie pozwanego w łącznej wysokości 35.971,20 zł składają się następujące kwoty:

- 33.323,80 – z tytułu należności głównej,
- 1.892,80 zł – z tytułu odsetek umownych naliczonych od należności głównej od 25 stycznia 2019 roku do 6 sierpnia 2019 roku według stałej stopy procentowej w wysokości 8,99% w skali roku
- 754,60 zł– z tytułu odsetek przeterminowanych w wysokości 10% naliczonych od należności głównej za okres od 26 lutego 2019 roku do dnia 23 października 2019 roku.

Wymagalna należność główna zapadła w datach:

- 24 lutego 2019 roku- zapadły kapitał- 373,32 zł,
- 24 marca 2019 roku- zapadły kapitał 376,10 zł,
- 24 kwietnia 2019 roku- zapadły kapitał 378,93 zł,
- 24 maja 2019 roku- zapadły kapitał 381,77 zł,
- 26 czerwca 2019 roku- zapadły kapitał 384,62 zł;
- 26 lipca 2019 roku zapadły kapitał 387,51 zł;
- 8 sierpnia 2019 roku (data postawienia w stan pełnej wymagalności)-zapadły kapitał 3141,55 zł (z uwzględnieniem zwrotu składki ubezpieczenia w kwocie 7.379,64 zł, która pomniejszyła saldo kapitału).

Łącznie 33.323,80 zł.

Odsetki wymagalne umowne naliczone od całej pozostałej do spłaty kwoty należności głównej, które winny być spłacone zgodnie z harmonogramem, powód naliczył w następujący sposób:

- od kwoty 42.063,44 zł od dnia 11 września 2018 roku do dnia 24 października 2018 roku w wysokości 410,77 - zapłacone w całości;
- od kwoty 41.818,81 zł od dnia 25 października 2018 roku do dnia 24 listopada 2018 roku 278,44 zł, zapłacone w kwocie 378,45 zł;
- od kwoty 41.441,86 zł od dnia 25 listopada 2018 roku do dnia 24 grudnia 2018 roku w kwocie 310,47, zapłacone w kwocie 310,46 zł;

- od kwoty 41.074,07 zł od dnia 25 grudnia 2018 roku od dnia 24 stycznia 2019 roku w kwocie 307,71 zł zapłacone w kwocie 307,72 zł;
- od kwoty 40.703,54 zł od dnia 25 stycznia 2019 roku do dnia 24 lutego 2019 roku w kwocie 304,94 zł, zapłacone w kwocie 9,58 zł;
- od kwoty 40.330,22 zł od dnia 25 lutego 2019 roku do dnia 24 marca 2019 roku w kwocie 302,14 zł;
- od kwoty 39.954,12 zł od dnia 25 marca 2019 roku do dnia 24 kwietnia 2019 roku w kwocie 299,32 zł;
- od kwoty 39.575,19 zł od dnia 25 kwietnia 2019 roku do dnia 24 maja 2019 roku w kwocie 296,48 zł ;
- od kwoty 39.193,42 zł od dnia 25 maja 2019 roku do dnia 24 czerwca 2019 roku w kwocie 293,62 zł;
- od kwoty 38.808,80 zł od dnia 25 czerwca 2019 roku do dnia 24 lipca 2019 roku w kwocie 290,74 zł;
- od kwoty 38.421,29 zł od dnia 25 lipca 2019 roku do dnia 6 sierpnia 2019 roku w kwocie 115,13 zł.

Łącznie odsetki umowne wyniosły 3.209,78 zł , z czego pozwany uiszczył łącznie 1.316,98 zł, wobec czego suma odsetek umownych wynosi 1.892,80 zł

Odsetki przeterminowane (karne) naliczone od niespłaconych rat kapitału wymagalne w dniu ich naliczenia w łącznej wysokości 754,60 zł, naliczone w wysokości czterokrotności stopy procentowej kredytu lombardowego NBP w wysokości 10 %, nie więcej niż w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie:

- od kwoty 373,32 zł od dnia 26 lutego 2019 roku do dnia 6 sierpnia 2019 roku -16,10 zł;
- od kwoty 376,10 od dnia 26 marca 2019 roku do dnia 6 sierpnia 2019 roku w wysokości 13,10 zł;
- od kwoty 378,93 zł od dnia 26 kwietnia 2019 roku do dnia 6 sierpnia 2019 roku w wysokości 10,10 zł;
- od kwoty 381,77 zł od dnia 26 maja 2019 roku do dnia 6 sierpnia 2019 roku w wysokości 7,10 zł;
- od kwoty 384,52 zł od dnia 26 czerwca 2019 roku do dnia 6 sierpnia 2019 roku w wysokości 4,10 zł;
- od kwoty 387,51 zł od dnia 26 lipca 2019 roku do dnia 6 sierpnia 2019 roku w wysokości 1,10 zł;
- od kwoty 33.323,80 zł od dnia 8 sierpnia 2019 roku do dnia 23 października 2019 roku w wysokości 703 zł

Łącznie 754,60 zł.

(wyciąg z ksiąg bankowych k. 28, okoliczności bezsporne)

Do dnia wyrokowania pozwany nie uregulował zadłużenia dochodzonego przedmiotowym powództwem.

(okoliczności bezsporne)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, których prawidłowość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości Sądu.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne w przeważającej części.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do podnoszonego przez kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego zarzutu przedawnienia. Skuteczne bowiem podniesienie zarzutu przedawnienia jest wystarczające

do oddalenia powództwa bez potrzeby ustalenia, czy zachodzą wszystkie inne przesłanki prawnomaterialne uzasadniające jego uwzględnienie, a ich badanie w takiej sytuacji staje się zbędne (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2010r., I CSK 653/09, LEX nr 741022).

Zgodnie z art. 117 § 2 k.c. po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. W myśl natomiast art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń o świadczenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi trzy lata. W przedmiotowej sprawie poza sporem jest, że roszczenie o zwrot kwoty przedmiotowej pożyczki oraz należności z nią związanych jest roszczeniem z działalności gospodarczej, co uzasadnia przyjęcie 3-letniego terminu przedawnienia. Strona pozwana nie zrzekała się korzystania z tego zarzutu, lecz skutecznie z niego skorzystała, podnosząc go w toku postępowania tj. w odpowiedzi na pozew. Wypada także zauważyć, że w obecnie obowiązującym stanie prawnym (tj. od dnia 9 lipca 2018r.), w myśl regulacji art. 117 § 2 1 k.c. po upływie terminu przedawnienia nie można domagać się zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi. Zgodnie zaś z art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 13 kwietnia 2018r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018r., poz. 1104), roszczenia przedawnione przysługujące przeciwko konsumentowi, co do których do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie podniesiono zarzutu przedawnienia (zgłoszenie zarzutu nastąpiło w dniu 17.07.2018r. /k.-167/), podlegają z tym dniem skutkom przedawnienia określonym w ustawie zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Jedynie w wyjątkowych przypadkach sąd może, po rozważeniu interesów stron, nie uwzględnić upływu terminu przedawnienia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi, jeżeli wymagają tego względy słuszności (art. 117 1 k.c.). Zgodnie z przepisem art. 120 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. W doktrynie wymagalność roszczenia utożsamiana jest z chwilą, z której upływem wierzyciel może domagać się od dłużnika spełnienia świadczenia, a więc w momencie upływu terminu na jaki umowa została zawarta, ewentualnie upływu okresu wypowiedzenia umowy, co nastąpiło zgodnie z twierdzeniem powoda z dniem 7 sierpnia 2019 roku. Okoliczność ta nie była kwestionowana przez stronę pozwaną. Oznacza to, że po upływie terminu wypowiedzenia umowy pożyczki nieuiszczone należności wynikające z tej umowy stały się natychmiast wymagalne i doszło do rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia roszczenia Banku o zapłatę tej należności. Pozew natomiast został wniesiony do Sądu 25 października 2019 roku, a więc przed upływem 3-letniego terminu przedawnienia. W związku z powyższym, nie wystąpiły skutki przewidziane w art. 117 § 2 k.c. i powód może dochodzić zaspokojenia zgłoszonego roszczenia z majątku pozwanego.

W przedmiotowej sprawie niesporne było, że strony łączyła umowa pożyczki nr (...) zawarta w dniu 11 września 2018 roku, na mocy której bank udzielił pozwanemu pożyczki w kwocie 42.063,44 zł, którą pozwany zobowiązał się spłacić wraz z odsetkami w 84 miesięcznych ratach. Poza sporem pozostawało również, że pozwany nie wywiązywał się z przyjętego na siebie zobowiązania i nie spłacał terminowo pożyczki, czego skutkiem było powstanie zadłużenia przeterminowanego, w następstwie którego bank oświadczeniem z dnia 14 czerwca 2019 roku wypowiedział przedmiotową umowę. Zaznaczenia wymaga w tym miejscu, że prawidłowość wypowiedzenia stosunku umownego nie była kwestionowana przez stronę pozwaną. W konsekwencji Sąd uznał, że z upływem terminu wypowiedzenia całość zadłużenia pozwanego została postawiona w stan wymagalności. Wreszcie pozwany nie podważał prawidłowości wyliczenia kwoty dochodzonej pozewem. Przypomnieć należy, że zgodnie ze stanowiskiem judykatury, kodeksowa definicja pożyczki wskazuje, że świadczeniem dającego pożyczkę jest przeniesienie na własność biorącego pożyczkę określonej ilości pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku i wykonanie tego świadczenia dający pożyczkę powinien udowodnić w procesie cywilnym. Dopiero wówczas zasadne staje się oczekiwanie od biorącego pożyczkę, że udowodni on spełnienie swego świadczenia umownego tj. zwrot pożyczki (por. wyrok SA we Wrocławiu z dnia 17 kwietnia 2012 roku, I ACa 285/12, LEX nr 1162845). Innymi słowy pozwany, od którego powód domaga się zwrotu pożyczki nie musi wykazywać zwrotu pożyczki, dopóty powód nie wykaże, że pożyczki udzielił. W niniejszej sprawie fakt udzielenia pożyczki został wykazany ponad wszelką wątpliwość, tym samym to na pozwanym ciążyła powinność udowodnienia (art. 6 k.c., art. 232 k.p.c.), że spłacił zadłużenie w całości, bądź też w wysokości większej aniżeli wskazywanej przez powoda. Obowiązkowi temu strona pozwana nawet nie starała się sprostać.

Reasumując, w oparciu o przedłożone przez powoda dokumenty, których walor dowodowy, co wymaga powtórzenia, nie był kwestionowany przez stronę przeciwną, Sąd przyjął, że pozwany nie spłacił zadłużenia z tytułu przedmiotowej umowy bankowej w kwocie dochodzonej niniejszym powództwem, co dodatkowo potwierdza wyciąg z ksiąg bankowych z dnia 24 października 2019 roku. Wprawdzie tego rodzaju wyciągi zostały pozbawione mocy prawnej dokumentu urzędowego, to jednocześnie nie budzi wątpliwości, iż jako dokument prywatny podlegają one ocenie przez Sąd. Dokument ten odzwierciedla zapisy w księgach bankowych, w których ujęta jest historia wszystkich operacji - wypłata kredytu, spłata raty, naliczanie opłat i odsetek itp. Jak wyjaśnił Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 6 września 2018 roku (I AGa 178/18, L.), mimo, że obecnie dokumenty bankowe mają w procesie moc dokumentu prywatnego, posiadają walor wysokiej wiarygodności - a zatem zadłużeń i spłat dokonywanych na rachunkach oraz sumujących saldo zobowiązań. Przyjęcie więc, że wyciąg z ksiąg bankowych nie posiada żadnego waloru dowodowego nie znajduje żadnego uzasadnienia.

O ile zatem roszczenie co do zasady nie budziło wątpliwości, jego wysokość, już taką wątpliwość budziła. Jak przyznał sam powód, w piśmie procesowym datowanym na dzień 26 maja 2020 r. (k. 62-65): w przypadku braku spłaty kredytu lub jego raty w umownym terminie płatności, niespłacona należność z tego tytułu staje się należnością wymagalną, która do czasu spłaty oprocentowana jest według stopy procentowej dla zadłużenia przeterminowanego, określonego w Cenniku usług. Zgodnie z postanowieniami umowy odsetki od kwoty do wypłaty na podstawie Umowy - naliczane były za każdy dzień od salda zadłużenia i płatne razem z miesięcznymi spłatami raty kapitałowej w terminie określonym w umowie, przy założeniu że miesiąc liczy 30 dni a rok 360 dni. W związku z powyższym czasookres naliczania dat zarówno odsetek umownych jak i przeterminowanych może obejmować ten sam okres jednakże nie powiększają one kapitału a tym samym nie są kapitalizowane.

Wskazane powyżej rozwiązanie nie wynika z żadnego postanowienia umownego (ani § 5 pkt 8 i 9 umowy - k. 14v., ani § 15 umowy - k. 15v.-16). Co więcej, takie naliczanie odsetek, jest zdaniem Sądu niezgodne z przepisami obowiązującego prawa.

Po pierwsze w dniu 15 lutego 2019 r. został uchylony § 2 art. 482 k.c. zakaz anatocyzmu przewidziany w § 1 tego przepisu nie dotyczy pożyczek długoterminowych udzielanych przez instytucje kredytowe. Zgodnie z ustawą zmieniającą ten przepis tj. ustawą z dnia 6 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny (Dz.U. z 2019 r., poz. 80) do odsetek należnych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. (art. 2) Oznacza to, iż naliczenia odsetek dla zadłużenia przeterminowanego od odsetek od kapitału od dnia 15 lutego 2019 r. jest zakazane zgodnie z art. 482 § 1 k.c. Zaś sporne należności odsetkowe dotyczą okresu od 25 lutego 2019 r. do 25 lipca 2019 r., bowiem to w tym okresie powód naliczał zarówno odsetki kapitałowe, jak i odsetki od zobowiązania przeterminowanego.

Za wskazany powyżej okres powód miał nie kapitalizować tychże odsetek, jednakże nie zmiana to faktu, iż od tych samych kwot były naliczane podwójne odsetki tj. odsetki kapitałowe, jak i odsetki od zadłużenia przeterminowanego.

Wysokość odsetek regulują szczegółowo przepisy art. 359 k.c. i art. 481 k.c. Zgodnie z art. 359 § 1 k.c. odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu. Kolejne paragrafy wskazanego artykułu szczegółowo określają wysokość odsetek, które mogą być naliczone, w przypadku, gdy ich wysokość w umowie nie jest wskazana. Art. 481 k.c. reguluje zaś zasadę oraz wysokość odsetek należnych wierzycielowi w przypadku opóźnienia dłużnika. Stosownie do art. 481 § 2 k.c. jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wiarygodność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy. Maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie). Jeżeli wysokość odsetek za opóźnienie przekracza wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie, należą się odsetki maksymalne za opóźnienie. (§ 2¹, §2² art. 481 k.c.).

Mając powyżej wskazane przepisy na uwadze, należy nadmienić, iż w umowie załączonej do pozwu, obowiązującej strony, nie przewidziano możliwości podwójnego naliczania odsetek. Zatem dziwi Sąd interpretacja powoda dotycząca tej kwestii przedstawiona szczegółowo w przywołanym piśmie z dnia 26 maja 2020 r. W przypadku uchybienia przez dłużnika terminowi płatności świadczenia pieniężnego wierzycielowi należą się odsetki umowne lub ustawowe za opóźnienie. Należy podkreślić, iż podwójne naliczenie odsetek za ten sam okres od tych samych kwot, zdaniem prowadzi do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych i jako niezgodne z zasadami współżycia społecznego i dobrymi obyczajami nie wiąże pozwanego.

Należy jeszcze raz podkreślić, iż Sąd nie widzi w umowie postanowienia zezwalającego na podwójne naliczanie odsetek za ten sam okres. Przede wszystkim takim postanowieniem nie jest § 15 ust. 2 pkt 1) i 2) umowy. Postanowienie to brzmi następująco: 1) Bank obciąża rachunek wskazany w Umowie do wysokości wszystkich należnych Bankowi kwot w terminie ich wymagalności z tytułu udzielonej pożyczki. Bank rozlicza zobowiązania pożyczkobiorcy z tytułu umowy w następującej kolejności: a) koszty sądowe poniesione przez Bank, b) prowizje i opłaty Banku, c) odsetki od zadłużenia przeterminowanego, d) odsetki umowne od zadłużenia nieprzeterminowanego, e) kapitał, przy czym należności, o których mowa w pkt. c-e są pobierane w kolejności od najstarszej wymagalnej raty spłaty. Postanowienie to odnosi się do kolejności zaliczenia zapłaty (por. art. 451 k.c.), nie daje zaś uprawnienia do zastosowania mechanizmu podwójnego naliczenia odsetek.

Należy również pamiętać, iż pozwany w relacji z powodem jest konsumentem, zaś postanowienia umowne wobec konsumenta winny być sformułowane w sposób jednoznaczny i zrozumiały (art. 385 § 2 k.c.).

Mając powyższe na uwadze Sąd oddalił powództwo w kwocie 1.597,43 zł w zakresie należności odsetkowych tj. odsetek umownych od zadłużenia nieprzeterminowanego (kapitałowego) za okres od dnia 25 lutego 2019 roku do dnia 25 lipca 2019 r. tj.:

- od kwoty 40.330,22 zł od dnia 25 lutego 2019 roku do dnia 24 marca 2019 roku w kwocie 302,14 zł;
- od kwoty 39.954,12 zł od dnia 25 marca 2019 roku do dnia 24 kwietnia 2019 roku w kwocie 299,32 zł;
- od kwoty 39.575,19 zł od dnia 25 kwietnia 2019 roku do dnia 24 maja 2019 roku w kwocie 296,48 zł;
- od kwoty 39.193,42 zł od dnia 25 maja 2019 roku do dnia 24 czerwca 2019 roku w kwocie 293,62 zł;
- od kwoty 38.808,80 zł od dnia 25 czerwca 2019 roku do dnia 24 lipca 2019 roku w kwocie 290,74 zł;
- od kwoty 38.421,29 zł od dnia 25 lipca 2019 roku do dnia 6 sierpnia 2019 roku w kwocie 115,13 zł.

Sąd uznał przy tym, iż od zobowiązań przeterminowanych należą się odsetki od zadłużenia przeterminowanego, nie zaś odsetki kapitałowe, zatem właśnie odsetki kapitałowe za ww. okres podlegały oddaleniu.

O odsetkach od należności głównej tj. kwoty 33.323,80 zł orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu tj. od dnia 24 października 2019 r. do dnia zapłaty. M.-prawną podstawę roszczenia odsetkowego powoda stanowi przepis art. 481 § 1 k.c., zgodnie z treścią którego jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Wskazany przepis art. 481 k.c. obciąża dłużnika obowiązkiem zapłaty odsetek bez względu na przyczyny uchybienia terminu płatności sumy głównej. Sam fakt opóźnienia przesądza, że wierzycielowi należą się odsetki. Dłużnik jest zobowiązany uiścić je, choćby nie dopuścił się zwłoki w rozumieniu art. 476 k.c., a zatem nawet w przypadku, gdy opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności i choćby wierzyciel nie doznał szkody. Odpowiedzialność dłużnika za odsetki za opóźnienie w terminie płatności ma zatem charakter obiektywny. Do jej powstania jedynym warunkiem niezbędnym jest powstanie opóźnienia w terminie płatności. Zgodnie z treścią § 2 art. 481 k.c., jeżeli strony nie umówiły się co do wysokości odsetek z tytułu opóźnienia lub też wysokość ta nie wynika ze szczególnego przepisu, to wówczas

wierzycielowi należą się odsetki ustawowe za opóźnienie. W związku z przedmiotową pożyczką strony zastrzegły po stronie pożyczkodawcy uprawnienie do naliczania odsetek umownych od zadłużenia przeterminowanego. Sąd zatem zasądził odsetki w wysokości odsetek w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP, nie więcej jednak niż odsetki maksymalne za opóźnienie.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z art. 100 k.p.c. zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. Wobec faktu, że powód wygrał niniejszą sprawę prawie w całości (w 95%) Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.623,38 zł obejmującą wszystkie poniesione wydatki tj. 7,38 zł tytułem kosztów poświadczanego pełnomocnictwa dla pracownika powoda, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, 1799 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu oraz 800 zł tytułem zaliczki na poczet wynagrodzenia kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu.

W pkt 4. wyroku Sąd ustalił i przyznał kuratorowi dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego wynagrodzenie w kwocie 800 zł. Uznając, że miejsce pobytu uczestnika nie jest znane, Sąd uwzględnił wniosek i ustanowił kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu, co pociągało za sobą obowiązek pokrycia jego wynagrodzenia, które zostało określone na podstawie § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 roku w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz.U. 2018, poz. 536). Zgodnie z powołanym przepisem wysokość wynagrodzenia kuratora ustanowionego dla strony w sprawie cywilnej ustala się w kwocie nieprzekraczającej 40% stawek minimalnych za czynności adwokackie określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz.U. z 2017 r. poz. 2368 i 2400), a w przypadku gdy kuratorem jest radca prawny - w kwocie nieprzekraczającej 40% stawek minimalnych za czynności radców prawnych określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 225 ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1870 i 2400 oraz z 2018 r. poz. 138), w obu przypadkach nie mniej niż 60 zł.

Opłata za czynności adwokackie wyniosłaby w niniejszej sprawie kwotę 3.600 zł § 2 pkt 5 Rozporządzenia z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. 40 % tego wynagrodzenia wynosi 1.440 zł. Zatem przyznane kuratorowi wynagrodzenie nie przekracza wyżej wskazanej kwoty, nadto uwzględnia ono nakład pracy i starania kuratora w ustaleniu miejsca pobytu pozwanego m. in. przeprowadzenie wywiadu w miejscu ostatniego miejsca zamieszkania pozwanego oraz pozyskanie informacji z instytucji i urzędów.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w wyroku.

(...), dnia 19 sierpnia 2021 roku

Asesor sądowy Justyna Stelmach

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć(...) z pouczeniem o środkach zaskarżenia.

(...), dnia 19 sierpnia 2021 roku

Asesor sądowy Justyna Stelmach